

קו לחינוך

הקו שלך למידע חינוכי

גיליון 533 | כ"ב שבט תשע"א | 27.1.11 | משוגר למנויים בלבד | kav1@bezeqint.net | www.kav-lahinuch.co.il | מו"ל ועורכת: סגיל בן ארצי | עריכה: מיכל חביב | המערכת: היסמין 1 רמת אפעל | טל. 03-6354484 | פקס. 03-6354490

הטמעת החינוך לחשיבה במערכת החינוך; רפורמה פדגוגית "על אש קטנה"

הרפורמה הפדגוגית, החשובה להתאמת הרלוונטיות של מערכת החינוך הישראלית למאה ה-21, מתנהלת באיטיות ובהיקף מצומצם

במערכת החינוך, שמובילה בארבע השנים האחרונות המזכירות הפדגוגית "עקב בצד אגודל". מדובר בשינוי איטי אך עקבי, שהיקפו עדיין מצומצם. כזכור, לפני כארבע שנים הכריזה יו"ר המזכירות הפדגוגית לשעבר, פרופ' ענת זוהר, על מדיניות פדגוגית רחבת היקף בשם "האופק הפדגוגי". המרכיב העיקרי של מדיניות זו היה מעבר מהוראה-למידה, המבוססת רובה ככולה על הקניית ידע, להוראה-למידה המדגישה הבנה מעמיקה והקניית מיומנויות חשיבה המתאימות למאה ה-21, כמו בניית טיעונים, שאלת שאלות, עריכת השוואות, הסקת מסקנות ופתרון בעיות מורכבות. בחינוך לחשיבה נדרשת מהתלמידים גם חשיבה מטה קוגניטיבית – "חשיבה על החשיבה", שבמסגרתה התלמידים משחזרים יחד עם המורה את מהלכי החשיבה שעשו, מאפיינים אותם, דנים בהם, וכל זאת על מנת לשפר את היכולות שלהם גם בעתיד כשילמדו נושא חדש. בעת ההכרזה על האופק הפדגוגי היה מדובר על רפורמה של ממש במערכת החינוך, שתבצע תוך חמש שנים. כמעט ארבע שנים אחר כך עומדות בראש סדר היום החינוכי והתקציבי של משרד החינוך רפורמות אחרות, שעיקרן שינוי מבנה שבוע העבודה והשכר של המורים. עם זאת, הרפורמה הפדגוגית ממשיכה, אולם בהיקף מצומצם בהרבה מהמתוכנן, וזוכה לתמיכתו של יו"ר המזכירות הפדגוגית הנוכחי, ד"ר צבי צמרת. לטענת האחראית על תחום החינוך לחשיבה במזכירות הפדגוגית, המעבר להוראה-למידה-הערכה, המשלבת הקנייה של יכולות חשיבה, (המשך בעמ' 3)

1,160 תלמידים, ב-26 תיכונים ברחבי הארץ, משתתפים בשנת הלימודים הנוכחית בתוכנית ניסוי שמובילה המזכירות הפדגוגית. במסגרת התוכנית ממירים התלמידים אחת מבחינות החובה לבגרות, ברמת שתי יחידות לימוד, בעבודת חקר. תחומי הדעת שבהם מתקיים הניסוי הם; אזרחות, ספרות והיסטוריה בחינוך הממלכתי והיסטוריה בחינוך הממלכתי דתי. הערכת התלמידים המשתתפים בתוכנית בתעודת הבגרות מתבססת במחציתה על בחינות פנימיות במקצוע ובמחציתה – על תהליך הלמידה, כפי שהוא מתועד בתלקיט של התלמיד (פורטפוליו), ועל התוצר – עבודת חקר קבוצתית או אישית. העבודה הכתובה מוערכת גם על ידי מעריך חיצוני. הניסוי מתקיים במסגרת מדיניות משרד החינוך להטמעת החינוך לחשיבה במערכת, המכונה גם "האופק הפדגוגי".

בראיון לקו לחינוך מציינת האחראית על תחום החינוך לחשיבה במזכירות הפדגוגית, עדה רוזנברג, כי מטרתה של תוכנית הניסוי הן לאפשר לתלמידים ללמוד בדרך החקר, להקנות להם מיומנויות חשיבה ולמידה עצמית וגם לגוון את דרכי ההערכה. לדברי תלמיד המשתתף בתוכנית; "לבחינת הבגרות אנו לומדים ומשננים ו"שופכים" בבחינה ושוכחים. כאן עבדנו קשה והידע הוא שלנו. ברור שנזכור את מה שלמדנו בעבודה". לדברי רוזנברג, הכוונה היא שבעתיד תהיה אפשרות לכל התלמידים להגיש עבודת חקר במקום להיבחן בבחינת הבגרות באחד ממקצועות החובה.

תוכנית הניסוי היא רק אחת ממגוון הפעולות לקידום החינוך לחשיבה

בחירה שנויה במחלוקת לגבי חלק מהרשויות הזכות השנה בפרס החינוך הרשותי הארצי

מקרב הלומדים ב-י"ב מ-93.03% בתשס"ח ל-85.46% בתשס"ט. בקריית מלאכי אמנם שיעור הזכאות לבגרות עלה בתשס"ט ב-3%, אולם הוא עדיין נמוך מאוד ועומד 44% מקרב הלומדים ב-י"ב באותה שנה. כמו כן אחוז תלמידי התיכון המתגוררים ביישוב ולומדים בו נמוך מאוד – כ-57% בלבד. את הרשויות המקומיות הזכות בפרס החינוך בוחרת ועדת פרס, שבה משתתפים בכירים מאגפים שונים של משה"ח ונציגי של מרכז השלטון המקומי. הוועדה בוחרת ברשויות המקומיות הזכות על סמך 11 קריטריונים, שחלקם כלליים למדי ונתונים לפרשנות, כמו המעורבות האישית של ראש היישוב ושל אגף החינוך היישובי בנושא חינוך, ובעקבות ביקור ביישובים שראשי המחוזות השונים מציעים כמועמדים לפרס. קו לחינוך שאל את משה"ח האם בהחלטה על הרשויות המקומיות הזכות בפרס היוקרתית עומדים לנגד עיני ועדת הפרס נתונים, כמו שיעור הזכאות לבגרות ביישוב, או שהיא מסתמכת בעיקר על הביקור שלה ביישובים והנתונים המוצגים בפניה במהלך על ידי ראשי הרשויות? (המשך בעמ' 2)

בשבוע שעבר התפרסמו שמות שש הרשויות המקומיות הזכות בפרס החינוך היישובי לשנת תש"ע של משרד החינוך. הרשויות המקומיות הן; המועצה האזורית גליל עליון, המועצה האזורית דרום השרון, עיריית חדרה, עיריית אום אל פחם, עיריית קריית מלאכי ועיריית רמת גן. כידוע, פרס החינוך היישובי הוא אחד משני הפרסים היוקרתיים ביותר שמעניק משה"ח מדי שנה (הפרס השני מוענק למוסדות חינוך מצטיינים). לפרס היישובי יש משמעות פוליטית לא מבוטלת, מכיוון שהוא מוענק לראשי הרשויות המקומיות ומיוחס במידה רבה לפועלם למען מערכת החינוך הרשותית.

השנה ההכרזה על הזכייה בפרס של שתיים מבין הרשויות המקומיות – עיריית חדרה ועיריית קריית מלאכי – מעוררת מחלוקת. בפרסומים במקומונים בערים אלו מביעים אנשי חינוך תמיחה על הזכייה, במיוחד בגלל ההישגים הנמוכים של מערכות החינוך בערים אלו. בעקבות זאת עלולה היוקרה של הפרס להיפגע. כך, למשל, בחדרה ירד שיעור הזכאות לבגרות בלמעלה מ-5%, מ-52.31% בתשס"ח ל-47.65% בתשס"ט. כמו כן ירד שיעור התלמידים שניגשו לבחינות הבגרות

לרגל שנת השפה העברית; מטח פותחת בחינם את הספרייה המקוונת לכל תלמידי התיכון

בוויקיפדיה כמקור המידע שלהם במטלות הלימודיות, להיחשף למקורות מידע דיגיטליים בעלי עומק רב יותר, כמו ספרי עיון, ולקדם מיומנויות חשיבה וחקר, למשל באמצעות השוואה בין ספרי עיון שונים העוסקים באותו נושא. כדי לקבל הרשאות כניסה וקודים לתלמידים לאתר כותר, על מנהלי התיכונים לפנות למטח. בנוסף לכך תתרום חברת מטח לכל אחד מגני החובה וכיתות א' במגזר היהודי מילון עברי-עברי ולגני החובה וכיתות א' במגזר הערבי - מילון ערבי-ערבי. המילונים, שפותחו במטח, מתאימים לגילאים אלו. לכיתות א' במגזר הערבי תתרום החברה גם ספרי קריאה בערבית. כמו כן תתרום החברה מילונים לכל חטיבות הביניים. שווי התרומה מוערך בכשני מיליון ש"ח.

לרגל שנת השפה העברית במערכת החינוך החליטה חברת מטח לתרום לכל תלמידי התיכון בארץ מנוי ל"כותר" - ספרייה מקוונת הכוללת כ-1,000 ספרי עיון. בנוסף לספרים הדיגיטליים ימצאו התלמידים בספרייה המקוונת כלים לאיתור ואחזור מידע. כמו כן יוכל כל תלמיד להעלות שכבות משלו לספר הדיגיטלי שבו הוא משתמש, עם הערות ומידע משלים, ולבנות לעצמו את כל המידע הנחוץ לו בנושא מסוים.

לדברי מנכ"לית מטח, גילה בן הר, מדי שנה תורמת החברה שימוש חינם בספרייה המקוונת לבתי"ס בפריפריה, והשנה הוחלט כי התרומה תוענק לכלל התיכונים. לדבריה, המטרה המרכזית של התרומה היא לאפשר לתלמידים, המשתמשים בדרך כלל

בחירה שנויה במחלוקת בחלק מהרשויות הזכות בפרס החינוך

(המשך מעמ' 1)

ממשה"ח נמסר בתגובה, כי פרס החינוך היישובי מוענק לרשות בשל הערך המוסף המשמעותי שלה למערכת החינוך. ערך מוסף זה בא לידי ביטוי בדרכים רבות; תקצוב, יוזמה ויצירתיות, שיתוף וגיוס גורמים קהילתיים, גיבוי, תכנון, התמדה ונחישות ביישום, שיפור ההישגים החינוכיים ועוד.

עוד נמסר ממשה"ח, כי הוועדה אינה מסתמכת אך ורק על הביקור ברשות. תהליך בחירת הרשות כולל שלושה שלבים; שלב א - המלצת מנהל המחוז, שלב ב - הכנת תיק מסמכים לגבי שישה מהקריטריונים שנבחרו מתוך ה-11 האפשריים. משקלו של מרכיב זה הוא 60% מהציון. שלב ג - ביקור ברשות והצגת שלושת הקריטריונים שנבחרו מתוך השישה. משקלו של מרכיב זה 40% מהציון.

מנח"י מציעה למנהלים במגזר הערבי לעבור לניהול עצמי

מנח"י הכריזה בשבוע שעבר על יוזמה ל"ניהול עצמי" של בתי"ס היסודיים וחיטובות הביניים הממלכתיים במגזר הערבי בירושלים. במסגרת היוזמה יועברו ממשה"ח למנהלי בתי"ס סמכויות ניהול, כמו העסקת עובדים וניהול התקציב. ממנח"י נמסר, כי הניהול העצמי יתבצע תוך תיאום הדוק עם העירייה. במנח"י מעריכים כי העצמת המנהלים תקדם את הישגי בתי"ס במגזר הערבי בעיר ותשפר את האווירה החינוכית. לאחרונה נערך במנח"י מפגש היכרות עם כ-40 מנהלי בתי"ס יסודיים וחיטובות ביניים מהמגזר הערבי, והוצע להם להצטרף לפרויקט. המנהלים ישתתפו בהכשרה, בהנחיית ד"ר עומר מזהאל ממכללת דוד ילין, שתעסוק בכתיבת תוכנית עבודה בית ספרית, הגדרת יעדים ומימושם.

פורום מרכזי הלשון העברית במכללות האקדמיות לחינוך בשיתוף עם האגודה הישראלית לבלשנות שימושית מתכבדים להזמין אתכם ליום עיון בנושא:



עברית - עבר, הווה, עתיד

שיתקיים ביום חמישי, כ"ט בשבט תשע"א, 3 בפברואר 2011 במכון מופ"ת, רח' שושנה פרסיץ 15, קריית החינוך תל-אביב



מנחה: ד"ר גילה שילה, מרכזת פורום לשון, מכון מופ"ת; המכללה האקדמית בית ברל

בתכנית:

09:30-09:00 התכנסות והרשמה

10:30-09:30 מושב 1

דברי פתיחה וברכות:

ד"ר מיכל גולן, ראש מכון מופ"ת

ד"ר אורנה שץ-אופנהיימר, האגף להכשרת עובדי הוראה, משרד החינוך

ד"ר גילה שילה, מרכזת פורום לשון, מכון מופ"ת; המכללה האקדמית בית ברל

מנחות ז'אנריות וסגנוניות בסיפורת ישראלית מודרנית

פרופ' רינה בן שחר, אוניברסיטת חיפה; אורנים - המכללה האקדמית לחינוך

11:00-10:30 הפסקה

13:00-11:00 מושב 2

י"ר: ד"ר עדי שר, המכללה האקדמית לחינוך ע"ש קיי

"המבנה הזה הוא מבנה שהוא מבנה מיותר": רכיבים תחביריים מודולריים

ד"ר עדה רוטהיימר, המכללה האקדמית לחינוך ע"ש דוד ילין; סמינר הקיבוצים - המכללה לחינוך, לטכנולוגיה ולאמנויות

השאלות הרטוריות ככלי לניהול רושם בתעמולת בחירות

ברק אירבך, המכללה האקדמית לחינוך ע"ש דוד ילין; אוניברסיטת חיפה

היושב ראש/יושב הראש: מבט נוסף על צירופי בינוני - הדגמה מלשון המקרא
ד"ר עליזה רישיביץ, מכללת לוינסקי לחינוך

הסלנג בעיתונות האינטרנט: היבטים כמותיים ואיכותיים
ד"ר מיכל סיני, המכללה האקדמית לחינוך גורדון חיפה; אורנים - המכללה האקדמית לחינוך

הפסקה 13:30-13:00

מושב 3 15:30-13:30
י"ר: ד"ר רותי בורשטיין, המכללה האקדמית לחינוך ע"ש דוד ילין

אתנחתה מוזיקלית
שירה ונגינה: ד"ר קרן דובנוב, המכללה האקדמית לחינוך ע"ש דוד ילין; אפרתה - המכללה האקדמית לחינוך; האקדמיה ללשון העברית

שיח סופרים
מנחה: ד"ר רותי בורשטיין
משתתפים (לפי סדר הא"ב):
יואב אלון, סופר; עינת יקיר, סופרת; לילך נתנאל, סופרת; משה סקאל, סופר ומנהל מפעלי הספרות של מרכז הספר והספרות בישראל

ההשתתפות ביום העיון היא ללא תשלום, עם זאת מחייבת הרשמה מראש עד ה-30 בינואר 2011
הרשמה: בטל': 03-6901426/469; בדוא"ל: mlomdim@macam.ac.il;
במרכז ההרשמה המקוון של מכון מופ"ת: <http://register.macam.ac.il>
לפרטים נוספים: ד"ר גילה שילה, מרכזת פורום לשון טל': 054-5883940 דוא"ל: gilas@beitberl.ac.il

מנהל חינוך | מכון מופ"ת

הטמעת החינוך לחשיבה במערכת החינוך; רפורמה פדגוגית "על אש קטנה"

(המשך מעמ' 1)

הוא מעצם טבעו שינוי, שכדי להטמיעו זקוקה מערכת החינוך לזמן. לדבריה; "את המעבר אנחנו עושים בצורה הדרגתית, ולכן בנינו מערך של הטמעה במבנה של מניפה. התחלנו בפיתוח של המפמ"רים המובילים, האחראים על מקצועות הלימוד במערכת, ומהם למדריכים ולמורים".

העמידה בסטנדרטים

במסמך של המזכירות הפדגוגית, המסכם את הפעילות בתחום החינוך לחשיבה בשנת תש"ע, מצוינות הסיבות לחשיבות הטמעת מדיניות המדגישה את החינוך לחשיבה בתחומי הדעת. אחת הסיבות היא העמידה בסטנדרטים הבינלאומיים. על פי המסמך, עבודה יסודית על הקנייה וטיפוח יכולות חשיבה לתלמידים חיונית על מנת לשפר את ההישגים במבחנים הלאומיים והבינלאומיים. על פי המסמך, כ-30% מהשאלות במבחנים הבינלאומיים הן שאלות ברמת חשיבה גבוהה. כנראה שזו אחת הסיבות המרכזיות להישגים הנמוכים מאוד של התלמידים הישראלים במבחנים אלו, שאינם מיומנים מספיק להתמודד עם שאלות מסוג זה.

הטמעת החינוך לחשיבה

לדברי רוזנברג, הטמעת החינוך לחשיבה במערכת החינוך מתקיימת בשני צירים עיקריים - ציר תחומי הדעת - בהובלת המפמ"רים, וציר מוסדות החינוך - בהובלת מנהלי בתי"ס וצוותיהם.

בציר תחומי הדעת השתתפו עד כה בהכשרה לחינוך לחשיבה כ-40 מבין 60 המפמ"רים. מידת שילוב החינוך לחשיבה בכל תחום דעת נתונה לשיקול דעתו של כל מפמ"ר. לדברי רוזנברג, השילוב נעשה בלי "הנחתות" - כל מפמ"ר בקצב שלו. ההטמעה בציר תחומי הדעת באה לידי ביטוי בחיבור תוכניות לימודים וחומרי למידה המשלבים תבחינים של חינוך לחשיבה. כך, למשל, חובר במקצוע מחשבת ישראל מדרך למורה לשלושה ספרי לימוד, המשלב את עקרונות החינוך לחשיבה. באנגלית תוכנית הלימודים משלבת מיומנויות חשיבה בכל שכבות הגיל. באזרחות פותחו דגמי הוראה המשלבים בעיקר את מיומנות הטיעון. גם בתוכנית הלימודים בלימודי ארץ ישראל וארכיאולוגיה שולבו מיומנויות חשיבה, ובגיאוגרפיה - תוכנית לימודים חדשה וחומרי לימוד המדגישים ומשלבים את עקרונות החשיבה וכוללים מטלות המזמנות חשיבה.

שאלות חשיבה במבחנים

מכיוון שמערכת החינוך בישראל היא במידה רבה מכוונת מבחינים, הרי ששילוב שאלות חשיבה בבחינות המיצ"ב ובבחינות הבגרות היא דרך נוספת לזירוז הטמעת החינוך לחשיבה בהוראה בכיתות. רוזנברג מציינת, כי בשנת תשס"ז נערך מיפוי של שאלות המיצ"ב. במיפוי נמצא כי 86% מהשאלות דרשו מהתלמידים מיומנויות חשיבה ברמה בסיסית בלבד,

8% מהשאלות דרשו חשיבה ברמה בינונית ורק 8% דרשו חשיבה ברמה גבוהה. לדבריה, כיום לעומת זאת, שיעור שאלות החשיבה ברמה גבוהה בבחינות המיצ"ב הוא כ-30%-20% במקצועות השונים - קרוב לדרישות המבחנים הבינלאומיים.

לגבי בחינות הבגרות, שאלות הדורשות מהתלמידים להפגין מיומנויות חשיבה גבוהות הן עדיין בהיקף מצומצם יחסית, אך הן מתרחבות משנה לשנה. שאלות מסוג זה כבר ניתן היה למצוא בבחינות במועד קיץ תש"ע באזרחות, אנגלית, גיאוגרפיה, תנ"ך, ספרות, תושב"ע, היסטוריה, כימיה, פיזיקה, ביולוגיה, עברית, מדעי החברה ועוד. רוזנברג מוסיפה, כי בקרוב יתפרסם חוזר מנכ"ל, שבו תהיה דרישה לשלב את עקרונות החינוך לחשיבה בכל חומרי הלימוד החדשים שיפותחו.

התפתחות בשני צירים

ציר תחומי הדעת כולל גם פיתוח מקצועי של עובדי ההוראה. כ-30% מהמורים כבר עברו השתלמות ברמה זו או אחרת בנושא החינוך לחשיבה.

היישום של חינוך לחשיבה בציר מוסדות החינוך, בא לידי ביטוי בהטמעת תוכניות המשלבות מיומנויות חשיבה מגני הילדים ועד החטיבות העליונות. גם כאן הפעילות מתקיימת על פי בחירה של הגננת או מנהל ביה"ס, ואינה נכפית על ידי משה"ח. עובדי ההוראה עוברים פיתוח מקצועי, ואת הגנים ובתי"ס המטמיעים תוכניות אלה מלווים מדריכים שעברו הכשרה מתאימה. בשנת הלימודים הנוכחית מופעלות תוכניות לימודים המשלבות פיתוח חשיבה ב-230 גני ילדים ובתי"ס ברחבי הארץ, והן מועברות על ידי 1,824 מורים, בקרב למעלה מ-40 אלף תלמידים.

במוסדות החינוך המקיימים חינוך לחשיבה בחינוך הקדם יסודי מתקיימות השתלמויות לגנות, העוסקות בשילוב אירועים המזמנים חשיבה, למשל בנושא חקר הסביבה, בעיסוק בסיפורי ילדים, במשחקים ובתכנים לימודיים.

בחינוך היסודי משולבות בתחומי הדעת השונים אסטרטגיות חשיבה, כמו שאילת שאלות, השוואה, טיעון וחשיבה יצירתית. מכיוון שמדובר בתוכניות בית ספריות המיושמות רק בשנה-שנתיים האחרונות, עדיין אין הערכה מסודרת לגבי מידת הצלחתן. עם זאת, מסרטונים שצולמו בשיעורים בבתי"ס יסודיים המטמיעים תוכניות כאלו עולה, כי התלמידים מפנימים היטב את אסטרטגיות החשיבה ומיישמים אותן בהתלהבות. מדברי תלמיד בכיתה ו' שהתלהב מהתהליך שעבר: "החשיבה בעבודת חקר מתפתחת מאוד ברמה ענקית... אתה לא מעתיק, זה מפתח את הראש... זה בעצם לוקח משהו קשה, שאין לך מושג בו ופתאום הופך למשהו שממש מובן לך".

בחטיבות הביניים ובתיכונים המיישמים חינוך לחשיבה מתרחשת ההטמעה באמצעות למידה בדרך החקר בתחומי הדעת השונים.



יעוץ למורים מנהלים וועדים

הזכויות שלך צריכות בדיקה תקופתית אצל עיריית זהבי

האם הינכם מודעים לכל הזכויות להן הינכם זכאים? מה הן הזכויות המגיעות לכם ביציאה לפנסיה? לא תמיד אפשר לממש מחר את מה שמגיע לכם היום - אז למה לחכות? באווירה נינוחה

פגישה ושכרה בצידה

יעוץ מקצועי עדכני ודיסקרטי

הינכם מוזמנים:

- לייעוץ לקראת פרישה.
- לייעוץ בנושאי שנת שבתון.
- לבדיקה רגילה של רכיבי שכר וזכויות.
- לייעוץ בנושאי מחלות ו/או

עיקרי נושאי הייעוץ:

- פנסיה.
- כדאיות פרישה מעבודה.
- תכנון הקריירה.
- ייעוץ והכוונה בעזיבת מערכת החינוך.
- הדרכה וליווי במו"מ מול מעסיקים.
- פיצוי פיטורין.
- בדיקת השכר ומרכיביו.
- גמולים.

לשבתון יוצאים בראש שקט
09-9542108

■ משה"ח וחברת אינטל חתמו על הסכם לשיתוף פעולה – מינהל מדע וטכנולוגיה במשה"ח וחברת אינטל חתמו לאחרונה על הסכם לשיתוף פעולה בתחום החינוך הטכנולוגי וקידום לימודי המדעים. ההסכם נחתם במעמד מנכ"לית אינטל, מקסין פסברג, ומנהל מינהל מדע וטכנולוגיה, ד"ר עופר רימון.

מחברת אינטל נמסר, כי במסגרת ההסכם תעניק החברה למשה"ח ייעוץ טכנולוגי מבוסס מחקר, שיסייע בהגדרת סטנדרטים, מדיניות ואסטרטגיה במסגרת "התוכנית להתאמת מערכת החינוך למאה ה-21". כמו כן ייבנה מודל לשיתוף פעולה בין התעשייה עתירת הידע בישראל לבין כיתות המצוינות המדעית-טכנולוגית, והחברה תיקח חלק בהכשרת תלמידים מצטיינים בתחום מדעי המחשב ובהכשרת המורים. על פי ההסכם גם תעניק אינטל למינהל מדע וטכנולוגיה ייעוץ בפיתוח תוכן דיגיטלי ואת השימוש בסביבות למידה שפותחו על ידי החברה, כחלק מהמאמץ לייצר בסיס תוכן כזה לתוכנית להתאמת מערכת החינוך למאה ה-21.

במסגרת ההסכם, יאמץ משה"ח את תוכניות החינוך של אינטל "לומדים עם אינטל" ו"חושבים חיובי". התוכניות יופעלו במערכת החינוך על ידי עמותת תפוח, המשתפת פעולה עם אינטל מזה מספר שנים בתוכניות שונות לצמצום הפער הדיגיטלי. ד"ר רימון ציין, כי הידע והניסיון של אינטל בתחום טכנולוגיית המידע יוכל לסייע לשיפור התוכנית להתאמת מערכת החינוך למאה ה-21, העוסקת בקידום איכות ההוראה, הניהול והתקשורת בבתי"ס. לדבריו, ההסכם גם יתרום לקידום התוכנית "עתודה ומנהיגות מדעית-טכנולוגית", שמטרתה להגדיל את מספר התלמידים המצטיינים הבוחרים ללמוד את מקצועות המדע והטכנולוגיה. במסגרת התוכנית ייבנה מסלול לימודים ייעודי למצוינות מדעית-טכנולוגית, החל מכיתה ז' ועד י"ב. במסלול זה תינתן עדיפות לתלמידים מהפריפריה ולבנות.

■ קבוצת עמל תערוך תחרות לפענוח תוכנות ובניית משחקי מחשב – כ-150 תלמידים מכיתות י"א ו"ב בבתי"ס הרב-תחומיים של קבוצת עמל, ישתתפו ב-9.3.2011 בתחרות הארצית הראשונה לפענוח תוכנות ובניית משחקי מחשב. מכל ב"ס ייבחרו לתחרות חמישה נציגים, הלומדים במגמות מדעי המחשב או במגמות אחרות, שהם חובבי מחשבים ובקיאים בתחום זה. התחרות מתקיימת בשיתוף עם המדעטק – המוזיאון הלאומי למדע בחיפה.

זה רעיון

■ פלטפורמה לבלוים למורים ותלמידים בלבד – בארצות הברית מספקת חברה בשם "אדיובלוגס" פלטפורמה מאובטחת לבלוים של מורים ותלמידים בלבד, בכל דרגות החינוך. הפלטפורמה היא כיום אתר הבלוים החינוכיים הגדול ביותר בארצות הברית, שעליו מנויים קרוב ל-700 אלף בעלי בלוגים. בפורטל מס"ע של מכון מופ"ת מתפרסמת ידיעה על תחרות הפרסים השנתית לבלוים מצטיינים שערכה לאחרונה החברה. בפרס הראשון בתחרות זכה בלוג של מורה ומחנכת ותיקה מבי"ס יסודי בקליפורניה, שהפכה את הבלוג הכיתתי שלה לחוויית למידה עבור תלמידיה. תלמידי הכיתה משתתפים בכתיבת הבלוג, ומציגים בו מסעות וירטואליים, שערכו ברחבי העולם. בבלוג מתארחים מדי פעם גם הורים וקרובי משפחה של התלמידים, המתגוררים במדינות שונות, שמעלים אליו מידע על מדינותיהם.

כתובת הבלוג הזוכה;

<http://yollisclassblog.blogspot.com/p/meet-mrs-yollis.html>

ותיערך במוזיאון. במסגרת התחרות יצטרכו התלמידים ללמוד בזמן אמת להפעיל תוכנה מורכבת, שלא נחשפו אליה לפני כן, ולפתור באמצעותה משימות מדעיות שיטיל עליהם חבר השופטים. התחרות תדרוש מהתלמידים עבודת צוות, חשיבה מופשטת, יכולת אנליטית, הכללה, יצירתיות, יישום, וידע בשימוש בכלים ממוחשבים. כמו כן יהיה על התלמידים לתכנן משחק מחשב באמצעות תוכנה, שתועבר להם מבעוד מועד לתרגול. התחרות תתקיים במשך יום אחד, שבסופו יוכרוז הזוכים.

■ מחשבים ניידים הוענקו למורי תיכון מעלה שחרות – תוכנית "מחשב נייד לכל מורה", שהתמקדה עד כה בעיקר בחינוך היסודי, מתרחבת גם לחינוך העל יסודי. לאחרונה הוענקו במסגרת התוכנית מחשבים ניידים ל-50 מורי תיכון מעלה שחרות, במועצה האזורית חבל אילות שבערבה. בנוסף למחשבים הניידים, קיבלו

בנוסף למחשבים הניידים, קיבלו המורים גם קורס בן 120 שעות, הכולל, בין היתר, הדרכה בשילוב המחשב בהוראה ושימוש במידע נגיש באינטרנט.

המורים גם קורס בן 120 שעות, הכולל, בין היתר, הדרכה בשילוב המחשב בהוראה ושימוש במידע נגיש באינטרנט. בטקס חלוקת המחשבים למורים השתתפו ראש המועצה, אודי גת, מייסד ונשיא קרן אתנה מבצעת הפרויקט, אורי בן-ארי, מזכ"ל הסתדרות המורים, יוסי וסרמן, המפקחת הכוללת בת-אל כספי, מנהל התיכון מייקל לוי, והמורים.



שיעור ביציבות

פרטים באתר:

www.menoramivt.co.il

מנורה מבטחים
מומחים בניהול פנסיה ביטוח-פיננסים

■ מיזם "דרך ערך" מתמקד השנה בכפרי הנוער ובפנימיות – מיזם "דרך ערך", לעידוד שירות משמעותי בצה"ל, נערך אשתקד כמעט בכל התיכונים במגזר היהודי. השנה מתקיים המיזם בהיקף מצומצם יותר ומתמקד בכפרי הנוער ובפנימיות. כידוע חלק ניכר מחניכי כפרי הנוער והפנימיות הם בני נוער בסיכון, המתקשים לעתים להתמיד במסגרת של השירות הצבאי. המיזם החל בסוף החודש שעבר ויימשך עד לחודש פברואר. מהמינהל לחינוך התיישבותי-פנימייתי נמסר, כי במיזם משתתפים השנה כ-6,000 תלמידים מכפרי הנוער והפנימיות החינוכיות. במסגרת המיזם נפגשים התלמידים עם קציני צה"ל מהיחידות השונות, ודנים איתם בנושא "חשיבות השירות המשמעותי בצה"ל" ובנושאים ערכיים נוספים, כמו "מהן גאוה לאומית ותחושת שליחות".

בשבוע שעבר נערך המיזם בכפר הנוער הדתי הודיות שבגליל. במסגרת המיזם ביקרו בהודיות כ-30 קצינים ובראשם קצין השלישות של פיקוד העורף. במסגרת הפעילות נחלקו תלמידי שכבות י"ב-י"ב בביה"ס לחמש קבוצות. בכל קבוצה, שכללה גם קצינים וחיליים, הנחה את הפעילות קצין בכיר. הקצינים והחיליים סיפרו לתלמידים על התפקידים שהם ממלאים בצבא, על חשיבות

מהמינהל לחינוך התיישבותי-פנימייתי נמסר, כי במיזם משתתפים השנה כ-6,000 תלמידים מכפרי הנוער והפנימיות החינוכיות.

השירות ומשמעותו בעיניהם. כך, למשל, הנחתה מפקדת לשכת הגיוס בטבריה, סגן אלוף יפעת וקנין, מפגש עם קבוצת התלמידות משכבה י"א. במהלך המפגש צפו התלמידות בסרט על תולדות המדינה וערכו פעילויות שונות. וקנין ציינה במפגש: "אין חייל שאין לו מקום בצבא וחשוב לעשות כל מאמץ כדי לאפשר לכל אחד למצוא את המשבצת המתאימה לו". בתום המפגש אמרה מפקדת בסיס המיון, כי היא מקווה שהחשיפה להיבטים השונים של השירות הצבאי תגרום לאחת התלמידות, שציינה כי אינה מתכוונת להתגייס, לשנות את דעתה. קבוצת הבנים תלמידי שכבה י"א, שרובם ממשפחות יוצאות

אתיופיה, נפגשו עם סגן מפקד בסיס טירונים בדרום. הקצין סיפר לתלמידים, כי גם הוא בן למשפחת עולים, שעלו לארץ ממרוקו. הקצין הציג בפני התלמידים סרטון ומצגת, המתארים מסע שלו להאיטי מטעם צה"ל, כדי לסייע לנפגעי רעש האדמה שם.

■ שופטת בית המשפט העליון בדימוס השתתפה במשפט מבויס בביה"ס – שופטת בית המשפט העליון בדימוס, דליה דורנר, עמדה השבוע בראש צוות שופטים במשפט מבויס, שערכה שכבת י"ב בתיכון שוהם. המשפט המבויס, שנערך במרכז אומנויות הבימה ביישוב, דן בסוגיית העובדים הזרים בישראל. בחבר השופטים השתתפו גם הרב של שוהם, דוד סתיו, ונציגת מועצת התלמידים משכבת י"ב, נטע נטף.

במשפט נידון מקרה אמיתי, של עובדת זרה בענף הסיעוד, המבקשת אישור להמשך שהייתה בארץ. העובדת הזרה איבדה את אישור השהייה שהיה ברשותה לאחר שהרתה לאזרח ישראלי, שנפטר בינתיים. את התביעה וההגנה במשפט ייצגו תלמידים משכבת י"ב. בהכנת התלמידים למשפט המבויס סייע בהתנדבות עו"ד נתי חי, ממשרד עורכי הדין ליבליך-מזר, והפיקו רכות שכבת י"ב, איה בנטיה, והמורה לאזרחות, אפרת רויימי.

■ באשדוד התקיים מופע מוזיקאלי בנושא השואה שחיברו תלמידים – במתנ"ס דיונה באשדוד התקיים השבוע מופע בשם "מו-זיקה – נוער נוגע בשואה". האירוע התקיים במסגרת פרויקט הנצחה ייחודי לקורבנות השואה, שבו משתתפים תלמידים מהתיכונים בעיר, העוסקים במוזיקה. במסגרת הפרויקט מלחינים בני הנוער טקסטים ויצירות בנושא השואה. מטרת הפרויקט היא לחשוף את בני נוער לנושא השואה בדרך בלתי-פורמאלית – באמצעות המוזיקה. הפרויקט מתקיים בסיוע מלחינים ובשיתוף עם המחלקה ליוזמות חינוכיות במינהל החינוך בעירייה. הנושאים המרכזיים של המופע היו הקהילות היהודיות באירופה ערב השואה, החיים בצל המוות וזיכרון העולם היהודי שחרב. במסגרת הפרויקט השתתפו התלמידים בסירורים ביד ושם ובמוזיאון ההיסטורי לתולדות השואה, במפגש עם "אנשי עדות" – ניצולי שואה ובסדנאות ודיונים בנושא עיצוב זיכרון השואה. לאחר מכן החלו היוצרים הצעירים בתהליך הארוך של הלחנת היצירות למופע ועיבודן. המופע נערך במעמד שר ההסברה והתפוצות, יולי אדלשטיין, מנכ"ל יד ושם, נתן איתן, ראש עיריית אשדוד, ד"ר יחיאל לסרי, ותלמידים מהתיכונים בעיר.



מתוסכלת מלהיות "שוטרת" בכיתה?

בואי ללמוד איך להפוך מ"שוטרת" למורה שנועדת להיות!!

קבלי כלים למימוש הפוטנציאל האישי שלך ושל התלמידים שלך תוך כדי שאת מהווה השראה ומודל לחיקוי

קורס כישורי חיים מנצחים בשיטת NLP ייתן לך:
גישת המצוינות
עקרונות ההצלחה
כלים ליצירת כימיה בינאישית עמוקה עם כל אדם (תלמידים והורים) ועוד

קורס מוכר ללימודי שבתון

ליחצו על הקישור מצד שמאל לפרטים נוספים והרשמה לסדנת הכרות בחינם
1/או צרו קשר עם אליס גרינברג: 054-2448499

www.forachange.co.il



■ מציין – כפר הנוער בן שמן מציין בימים אלה 85 שנים להיווסדו. השבוע עמד להתקיים בבן שמן כנס לבוגרי הכפר, ידידי וארגונים התורמים למענו. הכנס, שאורח הכבוד שלו היה אמור להיות הנשיא שמעון פרס, שהוא בוגר כפר הנוער, נדחה בעקבות פטירתה של רעייתו, סוניה פרס, אף היא מבוגרות בן שמן ובתו של אחד ממוריו. רעיית הנשיא נקברה ביום שישי שעבר על פי צוואתה בבית העלמין בכפר הנוער. בכפר הנוער בן שמן התחנכו בעבר בעלי עמדות מפתח רבים בחברה הישראלית. בין הבוגרים; יו"ר חברת סנו, ברונז לנדסברג, מנכ"ל קרן רש"י, אלי אלאלוף, והשחקנית יעל אבקסיס.

מחוז צפון

■ אמצעי ביטחון – מחוז צפון השקיע בשנת 2010 כ-3.3 מיליון ש"ח בהתקנת אמצעי ביטחון במוסדות החינוך בצפון. על כך מסר קב"ט המחוז, אהוד בן יצחק, בדו"ח מסכם לשנת 2010, שהגיש להנהלת המחוז. על פי הדו"ח, עיקר ההשקעה של המחוז באמצעי ביטחון הוקצתה להתקנת מצלמות במעגל סגור, מערכות כריזה ולחצני מצוקה בבתיה"ס ולגידור מוסדות חינוך. מהמחוז נמסר, כי כמחצית מהסכום הושקעה במוסדות חינוך במגזר היהודי ומחצית – במגזר הלא היהודי.

עוד נמסר, כי ב-15.3.2011 יתקיים תרגיל חירום משולב בחטיבת הביניים אורט פסגות בכרמיאל. התרגיל יכלול מספר תרחישי חירום, בדגש על ירי טילים. בתרגיל ישתתפו צוותים מכל כוחות החירום וההצלה. תרגיל הכנה מקדים יתקיים בחטיבת הביניים בנחף ב-31.1.2011. מטרת התרגילים הן שיפור המוכנות של מערכת החינוך בצפון לעת חירום והידוק שיתוף הפעולה בין הרשויות המקומיות ומוסדות החינוך בתחומן לבין גורמי הביטחון וההצלה.

■ "חילופי שלטון" – ט"ו בשבט צוין במחוז צפון גם כיום "חילופי-שלטון". במסגרת היום החליפו חברי מועצת התלמידים המחוזית את מנהלת המחוז, ד"ר אורנה שמחון, ואת בעלי התפקידים המרכזיים במינהל ובפיקוח. יום חילופי השלטון מתקיים במחוז צפון מדי שנה לקראת ט"ו בשבט. בתפקיד מנהלת המחוז שימשה במהלך היום יו"ר מועצת התלמידים המחוזית ותלמידת ביי"ס אמי"ת צפת, יעל זינגר. במהלך היום גם השתתפו המפקחים ועובדי המינהל במחוז בטקס ט"ו בשבט, שכלל סדר לחג האילנות, הקראת מסכת ושירה.

מחוז חיפה

■ נוסטלגיה – בביה"ס הריאלי בחיפה ערכו לאחרונה ביקור נוסטלגי משותף שלושה מבוגריו, שהם כיום אנשי תקשורת ואקדמיה בולטים. השלושה הם; אהרון ברנע, עיתונאי ושליח חדשות ערוץ 2 בווישינגטון, פרופ' שמעון כחים, מרצה לכלכלה באוניברסיטת פילדלפיה ומומחה בינלאומי לפשיעה וביטחון, ופרופ' מנחם ברנר, מרצה באוניברסיטת ניו-יורק ויועץ בינלאומי לשוק ההון. האורחים, שהם בוגרי מחזור אחד של הריאלי וחברים גם כיום, סיירו בחטיבה העליונה של ביה"ס

האורחים, שהם בוגרי מחזור אחד של הריאלי וחברים גם כיום, סיירו בחטיבה העליונה של ביה"ס ביחד עם המנכ"ל, רון כתרי.

ביחד עם המנכ"ל, רון כתרי. בהמשך הביקור נפגשו האורחים עם תלמידי תוכנית "גרשון אבנר לתקשורת ודיפלומטיה ציבורית", שפותחה בביה"ס. ברנע אירח אשתקד משלחת ובה תלמידים משתתפי התוכנית בביתו בארה"ב, בעת שערכה סיור הסברה. מביה"ס נמסר, כי שלושת הבוגרים הביעו נכונות להיות מעורבים בפרויקט הסייע לתלמידים ממשפחות יוצאות אתיופיה, הפועל בביה"ס למעלה מעשור.

מחוז תל אביב

■ שנת שירות – נציגי מועצת התלמידים של תיכון בליך ברמת גן נפגשו בשבוע שעבר בכנסת עם יו"ר הכנסת, חבר הכנסת ראובן ריבלין. במפגש העלו התלמידים את נושא ההקפאה במכסת התקנים להתנדבות ל"שנת שירות". התלמידים גם העבירו לחבר הכנסת ריבלין מכתב, שבו הם קוראים לראש הממשלה ולחברי הכנסת לתמוך בהגדלת המכסות לשנת שירות. במכתב מציינים התלמידים בין היתר; "ביה"ס אנחנו לומדים רבות על ציונות וערכים, הן במערכת הלימודים הסדירה והן בתוכניות ערכיות מיוחדות, בשל החשיבות הרבה שרואים בכך קהילת התלמידים, ההורים וכמובן גם הצוותים החינוכיים. אך כאשר אנחנו מבקשים ליישם את אשר למדנו ובעיקר את אשר אנחנו מאמינים ודוגלים בו, אנחנו נתקלים בסירוב מצד המדינה". יו"ר הכנסת בירך את התלמידים על מאבקם והבטיח להעביר את מכתבם לשרי הממשלה ולוועדות

הכנסת הרלבנטיות. מכתב דומה העבירו לאחרונה לרמטכ"ל, רב אלוף גבי אשכנזי, תלמידי שכבת י"ב בתיכון הישראלי למדעים ואומנויות בירושלים (ראה ידיעה בגיליון 530 של קו לחינוך).

מחוז דרום

■ יהדות וטכנולוגיה – בבי"ס עמל טכנולוגי באר שבע התקיים בשבוע שעבר טקס חלוקת תעודות הצטיינות לסיום מחצית א' לתלמידי הכיתות החדריות. התלמידים החרדים לומדים בביה"ס במסגרת פרויקט של רשת עמל בשם "עמלנו – יהדות וטכנולוגיה", המתקיים זו השנה השנייה. בפרויקט משולבים לימודים עיוניים במקצועות הליבה, לימודים תורניים, לימודי מקצוע ועבודה מעשית. בוגרי הפרויקט זכאים לתעודת גמר ממלכתית ותעודת מקצוע. בפרויקט, המתקיים במספר בתי"ס של עמל ברחבי הארץ, משתתפים כ-700 תלמידים חרדים. בטקס קיבלו התלמידים שי מקבוצת עמל – בגדי עבודה ונעלי עבודה, שישמשו אותם בסדנאות המעשיות בביה"ס. לדברי מנהל ביה"ס, שלום בוכריס; "פרויקט עמלנו מאפשר לתלמידים החרדים, שלא מצאו את מקומם בישיבות, לרכוש מקצוע לעתיד ביחד עם לימודים תורניים ולהשתלב בקדמת תעשיית הטכנולוגיה". בטקס השתתפו, בין היתר, מנהלת מינהל החינוך בעיריית באר שבע, ד"ר רות פרנקל, וממלא מקום ראש עיריית נתיבות, חיים הרוש.

כדאי לדעת

■ א.ד.ר. בטיחות בדרכים – חברת א.ד.ר. בטיחות בדרכים מתמחה בסדנאות חווייתיות מעניינות לתלמידים ומורים. הסדנאות הן בעלות ערך מוסף ומקיפות בנושאים; "חגורה מצילה חיים", "קסדה בראש טוב", "שכונה בטוחה" וגולת הכותרת שלנו – "הישרדות בדרכים".

אנו מגיעים לבתי הספר עם ציוד ואבזרי עזר רבים העוזרים בהטמעת הבטיחות בדרכים. הייחוד שלנו – כל הסדנאות מאושרות על ידי משרד החינוך והרשות הלאומית לבטיחות בדרכים (לכל סדנה אישור נפרד), מדריכים מקצועיים ביותר המאמינים בחינוך לבטיחות בדרכים. הסדנאות מסובסדות דרך תקציב תבר. בין לקוחותינו בתי ספר רבים בטבעון, עפולה, תל אביב, עמק הירדן ועוד. לפרטים נוספים; הדס גודינגר טל' 054-6964640, דוא"ל hadasgo10@walla.com.

מדור פרסומי